

NPİSTANBUL BEYİN HASTANESİ
Saray Mah. Ahmet Tevfik İleri Cad. No:18 34768
Ümraniye / İstanbul
T: 0216 633 06 33 F: 0216 634 12 50
www.npistanbul.com bilgi@npistanbul.com

NP FENERYOLU POLİKLİNİĞİ
Ahmet Mithat Efendi Cad. No:17 (Bağdat Cad. Sahil Yolu
Kalamış Mevkii) 34726 Fenerbahçe-Kadıköy / İstanbul
T: 0216 418 15 00 F: 0216 418 15 30
www.feneryolu.npsuam.com np.feneryolu@uskudar.edu.tr

NP ETİLER POLİKLİNİĞİ
Nispetiye Cad. No:19 Etiler 34330
Levent-Beşiktaş / İstanbul
T: 0212 270 12 92 F: 0212 270 17 19
www.etiler.npsuam.com np.etiler@uskudar.edu.tr

ÜSKÜDAR ÜNİVERSİTESİ
Altunizade Mah. Haluk Türksoy Sok. No:14 34662
Üsküdar / İstanbul
T: 0216 400 22 22 F: 0216 474 12 56
www.uskudar.edu.tr bilgi@uskudar.edu.tr

Referanslar;

- Gurman, A. S. (2008). Clinical handbook of couple therapy. NewYork: Guilford Press.
- Couple therapy Harvard Mentol Health Letter 03/01/2007. Crago, H. (2006). Couple, Family and Group Work: First Steps in Interpersonal Intervention. Maidenhead, Berkshire; New York; Öpen University Press.
- Ng, K.S. (2003). Global Perspectives in Family Therapy; Development, Practice, and Trends. New York: Brunner- Routledge.
- Dattilio, F.R. (Ed.) (1998). Case Studies in Couple and Family Therapy: Systemic and Cognitive Perspectives. Guildford Press: NewYork.

“Hekim sadece yapılan tedavilerden değil yapılmayan tedavilerden de sorumludur.”

Prof. Dr. Nevzat Tarhan

“Hastaya zarar vermenin biçimlerinden birisi de hastayı tedavisiz bırakmaktır”

Prof. Dr. Nevzat Tarhan

NP Sağlık Grubu Bünyesinde Tedavi Seçenekleri

NPİSTANBUL, hastalığı anlamak ve müdahale etmek için size ve sevdiklerinize yardımcı olacak kaynaklar sunar. Temel yaklaşımımız; Önce kapsamlı inceleme ve nöropsikolojik tarama yaparak teşhisi netleştirmektir.

Daha sonra ölçmeye dayanan metotlarla tedavi planı yapmak. Güçlü ve yeterli yöntemlerle beyin kanıtlarını izleyerek tedavi uygulamaktır.

1. Son teknolojik özelliklerin eklendiği ameliyathaneler, yoğun bakım hizmetleri sadece beyin cerrahisi değil bütün cerrahi hizmetlere uygun altyapıya sahiptir.
2. Görüntüleme sistemleri MR, Angio BT, intraoperatif uygulamalar, mobil röntgen USG dahil geniş bir yelpazeye sahiptir.
3. Nöromodülasyon Merkezi'nde beyin uyarım tedavileri en yeni yöntemlerle uygulanmaktadır.
4. Psikoterapiler: Amaç, eksiklikleri ve kayıpları ortadan kaldırma, duygusal destek sağlama, yaşam kalıplarına yönelik uygulanabilir bilgi ve beceri kazandırma, uyumsuz davranışların yerine uyumlu davranışların konmasıdır. Nörobiofeedback, EMDR, psikanalitik psikoterapi, bilişsel davranışçı terapi, hipnoterapi, NPGRUP bünyesinde sunulan bazı terapi yöntemleridir.
5. Yataklı Tedaviler: Kişinin kendisinin ve çevresinin güvenliğini riske attığı, hayatı tehlikelenen olduğu, tedaviye dirençli yaşadığı durumlarda yatarak tedavi etkili bir seçenektir.
6. Genel Tıbbi Süreç: Genel tıbbi hizmetlerle bağlantılı olarak altyapımızı “Beyin odaklı” bir hastane olarak sunmaktayız.
7. İmplant Uygulamaları: Hastanemizde Naltrexon İmplant ve Disulfiram İmplant uygulamaları yapılmaktadır. Kullanılan maddenin türüne göre uygulanan implantlar değişiklik göstermektedir.
8. Aile Bilgilendirme Eğitimleri: Bağlımlık sadece kullanılan kişiyi değil tüm aileyi etkileyen bir hastalıktır. Dolayısıyla tedavide kişi ile birlikte ailenin de değişimi hedeflenmektedir. Bu sebeple hem ailelerin bu hastalık hakkında öğrenmeleri hem de yakınlarının bırakmayı sürdürmelerini destekleyecek uygun davranış ve tutumları öğrenmeleri için eğitimler düzenlenmektedir.
9. Klinik Farmakogenetik Laboratuvarı (İlaç Kan Düzeyi ve DNA Analizi): İlaç kullanan hastalarda, ilaç kan düzeylerinin tedavi değerlerinin üstüne çıkmasına ya da ilaç etkileşimleri beyin işlevlerinde bozulmaya yol açabilir. Bunu saptamak için kullanılan ilaçların kan düzeyleri (TDM) ölçülür. Genetik profile göre ilaç belirlenebilmesi ve kullanılan ilaçların kan düzeylerinin monitörizasyonu ile tedavinin başarı şansı artırılır. Kişiyi tedavi ile gereksiz veya yan etkisi yüksek olabilecek ilaçlar önceden saptanarak tedavi akılcı biçimde şekillendirilir. Gerekirse “DNA analizi” yapılır.

10. Elektrokonvülsif Tedavi: Hastalıkların alevli dönemlerinde hastanede yatarak anestezi EKT uygulaması yapılabilir. Beyne çok düşük elektrik akımı verilerek nöbet oluşturulur ve beyin bozulmuş olan elektrokimyasal süreçleri düzenlenir.
11. Transkraniyal Manyetik Uyarım Tedavisi (TMU): Psikiyatrik ve nörolojik hastalıklarda kullanılan yeni bir tedavi yöntemidir. Beyin hastalıklardan etkilendiği düşünülen bölgelerine kısa aralıklarla uygulanan manyetik alan aracılığıyla, beyin elektriksel aktivitesi düzenlenir. İlaçlara göre daha hızlı ve güçlü tedavi sağlar. Kliniğimizde ilaç tedavisine dirençli depresyon vakalarında kullanılmaktadır. Elektrokonvülsif tedavinin uygulanmadığı bazı durumlarda (hasta ve ailenin tercihi, anestezi riski), manik ataklarda düşük frekanslarda uygulanmaktadır.
12. EMDR: Son yıllarda geliştirilen özgül psikoterapi tekniklerinden biri de kısaca EMDR olarak adlandırılan ve travmatik yaşantılarda ilgili genellikle olumsuz duygu ve düşünceleri zihinde yeniden işlemden geçirmeye dayanan bir yöntemdir.
13. Hipnoterapi: Hipnoz esnasında kişinin bilinçaltı ile etkileşim gerçekleştirilerek, tedavi amacı doğrultusunda yaşamda olumlu, önemli ve kalıcı değişiklikler elde edilebilmektedir.
14. Nörofeedback: Nörofeedback eğitiminde kişinin o andaki EEG'sinden gelen beyin dalgalarıyla ilgili bilgiler kişiye görsel ve/veya işitsel sinyallerle bildirilir ve kişiden bunun belli yönlerini kontrol altına alınması istenir. Kişinin yaşadığı soruna veya ihtiyacına göre beyin hangi bölgesinde hangi frekansdaki dalgayı arttırmak/azaltmak gerekirse ona göre bir tedavi protokolü düzenlenerek öğrenme ortamı yaratılır. Kişi o andaki düşüncesi ile beyin dalgaları arasındaki bağı görür ve istediği yönde kontrol edebilmeyi öğrenir.
15. Biofeedback: Vücut ısısı, cilt direnci, solunum sayısı, kas gerginliği ve kalp atım sayısını özel elektrotlar ile ölçerek kişinin bedensel duyumları ve düşünceleri arasındaki ilişkileri görselleştiren bir sistemdir.
16. Rehacom (Bilgisayarlı eğitim modülleri): Zihinsel becerilerin tekrar kazanılması ya da mevcut becerilerin artırılması için kişiye özel dikkat eğitim programı yapılabilir. Planlama, organizasyon, dikkat yönetimi gibi kognitif becerilerin rehabilitasyonu, bilgisayarlı eğitim modülleri kullanılarak yapılır.
17. Uyku Laboratuvarı: Uyku odası, fototerapi odası, uyku deprivasyon odası ve merkezi dijital tetkik sistemi ile uyku laboratuvarı oluşturulmuştur. Uyku laboratuvarları; nöroloji, KBB, göğüs ve psikiyatri uzmanlarının ortak disipliner yaklaşımı gereken bir faaliyettir. Tedavide psikiyatrik yaklaşım çoğu defa gerekir. Laboratuvar sorumluluğu bu bilince yürütülmektedir.
18. İleri Toksikoloji Doğrulama Laboratuvarı ile bağımlılık hastalarının tedavisinde önemli avantajlar sağlanmaktadır.

**ÇİFT
THERAPİSİ**

Evlilik çatışması insan yaşamındaki problemlerin en rahatsız edici olanlarından biridir. Her evlilikte bazı problemler yaşanır ancak kimi zaman problemler çiftlerin derin bir hayal kırıklığı yaşamasına ve evliliğin devamını sorgulamaya kadar varabilir. Oysa bu olumsuz gidişi durdurmak mümkündür. Çiftler bunu bazen kendi çabalarıyla, problem çözme becerileri geliştirerek başarabilirler de çoğu zaman profesyonel bir yardım gerekmekte ve evlilik terapisine ihtiyaç doğmaktadır

Hangi noktada terapiste başvurmak gerekir?

Hiçbir evlilik mükemmel değildir. Hemen her çift evliliği boyunca zaman zaman yardıma ihtiyaç duyabilir. Evlilik terapisi almak için mutlaka sıkıntılı bir evlilik içinde olmak da gerekmez. Bizim ülkemizde henüz pek alışılmadığıdır ama yurt dışında evlilikleri sağlam olan birçok çift ilişkilerini daha da geliştirmek ya da çıkabilecek sorunları önlemek amacıyla evlilik danışmanlığı almakta ya da ilişki geliştirme programlarına katılmaktadırlar. Çatışmalı evlilikler çoğu insanın evlilik yaşamındaki iniş çıkışlardan farklı bir durum arz eder. Sorunlu evliliklerde, ilişkideki hayal kırıklığı ara sıra hissedilen bir duygu değil sürekli ve kişiler evliliklerinde derin bir tatminsizlik duyarlar. Bu tür evliliklerde sık ve giderek şiddeti artan kavgalar yaşanır. Kavgalar çözüme götürmez, sadece tükenmişlik hissi yaratır. Ama sorunlu evliliklerdeki ilişki her zaman kavgalı değildir. Bazı evliliklerde kavga yoktur ancak ilişki kalitesi düşüktür, eşler birbirlerinden tamamen kopuktur; birbirleri için bir şeyler yapmayı ve iletişimi tamamen keser. Bu durumda evlilik yaşamında işler daha da kötüye gitmeye başlar. Çözüme kavuşmayan sık tartışmalar, olumlu duyguların kaybı, arkadaşlık, seks ve canlılığın azalması evliliğin sorunlu olduğunu işaretlerdir. Önemsememe, içe çekilme, şiddet ve bağlanmanın tümüyle kopuk olması söz konusuysa eğer evliliğin büyük bir problem içinde olduğunu ve boşanma riskinin yüksek olduğunu söylemek mümkündür. Evlilik çatışmasından söz etmek için resmi olarak evli olmak şart değildir. Uzun dönemli ciddi ilişkilerde de bu tür problemlerle evlilik terapisine ihtiyaç duyulabilir.

Evlilikte terapi gerektiren ne tür problemler yaşanır?

Evlilikte problemler genellikle iletişim, problem çözme, tartışma, duygusal yakınlık ve cinsellik gibi konularda ortaya çıkmaktadır. İletişim çatışmaları genellikle evli olmanın gereklilikleri tam olarak kavrayamamış, sağlıklı bir iletişimin nasıl yapılacağı ve iş birliğinin, desteğin nasıl sağlanacağını öğrenememiş kişilerin ilişkilerinde ortaya çıkar. Böyle kişilerde ilişkinin erken romantik dönemlerinde bir süre ilişki iyi gidebilir. Fakat çiftler evlilikteki uzun vadeli görevlere hazır değilse bir süre sonra problemler yaşanmaya başlar. Çiftlerle ilgili çalışmalar, evlilik uyumsuzluğu ve ayrılık ris-

kinin, evliliğin erken dönemlerinde daha yüksek olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte, çift çocuk sahibi olduktan ve çocukların ergenliğe geçiş dönemleri veya evden ayrılma- larından sonra da çatışmalar artmaktadır. Bazen de evlilik problemleri direkt olarak bireysel problemlerin sonucudur (örn: alkol- madde kullanımı) ve evlilik iyi gidiyor gibi bile görünebilir. Böyle bir durumda tek bir sarıncı olay bile evliliği strese sokmaya yetebilir. Örneğin sağlam evliliği olan bir çift, evlilik dışı ilişki gibi sarıncı bir olayın üstesinden gelebilirken süregelen sorunları üstü kapalı bir şekilde yaşayan çiftlerde sonuç daha olumsuz olabilir.

Cinsel sorunların tedavilerinde de evlilik terapisi gerekmektedir. Çünkü cinsellik ve evliliğin diğer bölümleri birbiri ile ilişkilidir. Bazen evlilikteki sorunlar cinsel yaşamı etkilerken, bazen de cinsel sorunlar evliliğin bütününi etkiler. Araştırmalar cinsel işlev bozuklukları ve evlilik sorunlarının her zaman olmasa da çoğunlukla bir arada görüldüğünü ortaya koyuyor. Cinsellikte iki insan arasında bir ilişki yaşanır, sadece bu ilişkide duygular günlük iletişimden farklı olarak yalnızca sözlü olarak değil bedende de ifade edilir, dolayısıyla bu alandaki bir sorunun da iletişim olmadan çözülmesi düşünülemez. Eşlerin cinsel sorunu evliliğin diğer alanlarından bağımsız bir problem olsa bile, sorunu çözerken aralarında uyum ve iş birliğinin olması gerekir ve bu iletişim de evlilik terapisi ile sağlanır. Çocuklara ait sorunların tedavisinde de evlilik terapistlerinden faydalanmak gerekebilir. Eşler arasındaki huzursuzluk ve gerginlikler çocukları doğrudan etkiler. Bu nedenle çocuklardaki psikolojik veya psikiyatrik bir problemi tedavi edebilmek için anne-babanın evliliğindeki sorunların ortadan kaldırılması gerekmektedir. Araştırmalar anne-baba arasındaki çatışmaya maruz kalan çocuklarda davranış problemleri ve duygusal sorunların daha fazla olduğunu gösteriyor. Ailede yaşanan uyum ve uyumsuzluklar çocukların sadece iç yaşantısına değil onların sosyal ilişkilerine de etki eder. Çocuklar iletişim kurma ve problem çözmede anne-babayı örnek alırlar. Bu nedenle çocukları sağlıklı kılmak için evliliği sağlıklı kılmak gerekmektedir.

Çocuğun problemi anne-babanın evlilik ilişkisinden bağımsız gelişen bir sorun olsa bile tedavi sürecinde ebeveynin birlikte hareket etmesi gereklidir ve bu da iyi bir ilişki ve iş birliğini gerektirir, bu noktada evlilik terapisi fayda sağlar.

Sorunlu evliliğin sonuçları

Stresli bir evlilik taraflar üzerinde oldukça olumsuz etkiler bırakır. Acı, elem duygusu, endişe, yüksek düzeyde gerilim ve depresyon gibi problemlere yol açar. Eğer devam ederse fiziksel sağlığa da olumsuz etkisinin olduğunu gösteren araştırmalar vardır. Aileye etkisi de derindir, özellikle de çatışma büyük olduğunda. Yoğun çatışmalı evliliklerde büyüyen çocukların, diğer çocuklardan daha fazla probleme sahip oldukları görülmüştür.

Evlilik çıkmaza girdiğinde eğer önlem alınmazsa gidişat domino taşlarının yıkılması gibi bir hal alıp evliliği bitme noktasına getirebilir. Bu nedenle sorunların büyümesini, çözülmez hâl almasını beklemeden problemi tespit edip çözümlenmek gerekir.

Evlilik terapisi nedir?

Evlilik problemleri için etkili tedavi yöntemleri vardır, ilişkileri üzerinde çalışmaya karar verip yeterli çaba gösterildiği takdirde çiftler evliliklerini yeniden tatminkar hale getirebilir.

Kimse evliliğe mükemmel bir eş olarak başlamaz. Evlilik; kendini anlamak, eşini anlamak, tartışmayı bilmek (iyi kavga etmek), problem çözmek ve farklılıkları kabul edebilmek gibi bazı beceriler gerektirir. Bazen yetiştiğimiz ailedeki etkili olmayan, olumsuz davranış kalıpları ilişkiye taşınabilir, kimi zaman da yaşamın normal güçlükleri mutlu bir evlilik sürdürmeyi zorlaştırabilir. Evlilik terapisinde yapılan bir anlamda iletişimi kurmayı öğrenmektir. Problem çözme ve çok fazla incitmeden nasıl kavga edilebileceğini öğrenme gibi becerileri oluşturmaya, ilişkiyi yeniden kurmaya yardım eder. Evlilik terapisi ile; eşlerin birbirini insan olarak görmeyi öğrenmeleri hedeflenir. Karşısındakinin kişilik özelliklerini anlama ve uzlaşabilecek farklılıkları uzlaştırabilme, uzlaştırmayacak yanlarını ise kabul edebilmeyi öğrenmeleri sağlanmaya çalışılır. Eşler arasında süregelen sorun alanları, tartışmaların yoğunlaştığı belli başlı konular olabilir. Evlilik terapisinde amaç; eşlerin bu konuları konuşabilir hale gelmesi ve çözüm bulmalarına yardımcı olmaktır. Terapi süreci zor sorunlarla mücadele ederken bile eşlerin ilerleme rotası içinde olmalarını sağlar ve ilişkinin çıkmaza girmesini engeller.

Evlilik terapisi nasıl uygulanır?

Çift terapisinin birçok türleri vardır. Bazıları beceri ve pratiği artırır. Bazıları geçmişe daha çok yönelir ve işlerin nasıl bu hâle geldiğine bakar. Bir kısmı da ikisini birleştirir.

NPGrup bünyesindeki kliniklerimizde uygulanan evlilik terapistlerinde çiftlerin terapiye başvurma nedenleri ne olursa olsun, öncelikle evlilikleri tüm yönleriyle değerlendirilir. Değerlendirme sürecinde, birlikte ve ayrı görüşmeler yapılarak her iki taraftan da sorunu ve sorunun tarihçesini kendi gördüğü açıdan tanımlaması istenir. Her birinin çözüm konusundaki öneri ve düşünceleri alınır ve terapistin beklentileri belirlenir. Bu süreçte, eşlerin kişilik özelliklerinin evliliğe yansımaları anlamak için her ikisine de psikometrik testler ve evlilikteki sorunların türünü ve şiddetini belirlemeye yarayan bazı ölççekler uygulanır. Birleşik seanlarda eşlerin birbirleriyle iletişim tarzı ve aralarında nasıl bir etkileşim olduğu gözlenir, birbirlerine söylediklerinin aynı anlamlarda işitilip işitilmediğine bakılır. Terapi süresince ilişkide değişimi sağlamak amacıyla terapist tarafından bir seanstan diğerine gelene kadar uygulanacak bazı ev ödevleri verilebilir. Bu ödevlerin uygulanmasının birkaç faydası vardır. Bir yandan eşler yaşadıkları sorunların denetlenebileceğini görmüş olurlar. Diğer bir faydası da çözümlerin ve asil kalıcı değişimlerin kendileri dışından gelmediğini, terapi/terapist tarafından uygulanan yöntemlerle ilgili değil de aslında kendi davranışlarında yaptıkları değişikliklerle olacağını görmeleri ve yaşamlarında güven duygusunun artması açısından önemlidir.

Terapinin süresi yaşanan problemin türüne, yoğunluğuna ve kişilerin değişim hızına göre değişebilir. Görüşme sayısı gelişmelere göre belirlenir.

Görüşme aralıkları; seanlarda ele alan konuların yaşama geçmesine fırsat tanıyacak kadar uzun ama eski alışkanlıkların sürmesine izin vermeyecek kadar kısa

zaman diliminde olması dikkate alınarak düzenlenir. Başlangıçta genel olarak haftada bir olarak başlanan seanlar, ilerleme sağlandıkça değişimin kişilerin kendi gayretleri ile de sürdüğünden emin olmak için aralıklar açılarak ve sonlara doğru seyrettilerek terapi sonlandırılır.

Eğer evlilik probleminiz varsa bir çift terapisine başvurun!

Evlilik terapisine başlamak kolay değildir. Evlilik gibi oldukça özel bir yaşamın sorunlarını, tanımadığı bir kişiyle paylaşmak çoğu insan için zordur ve problemlerin bir terapistin önünde tartışılması düşüncesi hoşta gitmeyebilir. Çiftler kendi başlarına sorun çözmeyle çalışıp da başarısız oldukları ve konuşmalar çoğunlukla çözüm getirmeyen kavgalara dönüştüğü için terapi sürecinde de bunun yaşanmasından korkulur. Oysa terapi sürecinde, üçüncü bir kişi olarak terapistin karşısında, sorunlar tartışılabilir bile kavganın şiddetlenmesi olası değildir, çünkü terapist duruma müdahale eder ve uygun yönlendirmelerle çiftler giderek problem çözücü konuşmayı ve etkili iletişim ilkelerini öğrenirler. Konuşabilmeyi ve problem çözücü tartışabilmeyi öğrendikleri için iletişimde kendi başlarına iken yaşanan tıkanmalar olmaz ve başta zor olsa bile giderek ilerleme yaşanır.

Eğer eşiniz terapiye gitmek istemezse ne yapmalısınız?

Evlilik terapisi; "ilişkimizde sorun var, düzeltmek için ne yapabiliriz" vb. şekilde eşlerin ortak kararı ile başladığında çok daha iyi ilerler. Çünkü böyle bir başlangıçta sorunun önemli bir kısmı zaten aşılıp demektir. Problemin ne olduğu ve çözümü bilinmese bile her iki taraf da sıkıntı yaşadığının farkındadır ve değişime istekli ri vardır. Ortak karar alıp gelebilmiş olmak çiftin arasında belli düzeyde iletişimi sağlandığını gösterir. Ne yazık ki böyle bir başlangıç her zaman mümkün olamıyor.

Bazı insanlara, toplumsal koşulların veya kişilik yapıları nedeniyle sorunları için yardım istemek güç gelir. Bazen de ilişkideki çatışmanın sonucu olarak eşlerden biri terapiye gelmeyi reddeder. Çoğu zaman yapılan hata; danışmanlık alma önerisini kavga esnasında veya problemin yoğun olarak yaşandığı bir anda, daha olumsuz duygular henüz yatışmamışken gündeme getirmektir. Yanlış zamanda yapılan öneri terapiye başlamayı geciktirir ya da tümüyle engeller. Kavga sırasında eşlerden biri psikoloğa gidelim dediğinde çoğunlukla karşı taraf bunu bir eleştiri veya "hasta kişi", "sorun sende" suçlaması olarak algılayıp savunmaya geçer.

Eşiniz terapiye gitme önerisini kabul etmiyorsa nedenini anlamaya çalışıp bu tekli biraz zaman geçtikten sonra tekrarlamak iyi olur. Konuşmayı daha uygun bir ortamda sakinken yapmak, suçlayıcı ve eleştirici ifadeler kullanmamaya dikkat etmek, konuşmaya başlarken sorunu sadece karşımızdakine göstermemizi, çatışmada kendi rolünün de olduğunu ve değişimde kendimize düşen sorumluluğu almaya hazır olduğumuzu açıklayarak karşıyı rahatlatarak ve iş birliğine çekecek tarzda konuşmaya çalışmalıdır.

Eğer tüm çabalarınıza ve teşviklerinize rağmen eşiniz terapiye gitmeyi reddediyorsa kendi başınıza bir şeyler yapmaya başlayabilirsiniz. Tabii ki tek başına problemleri evliliği düzeltmek zordur ama en azından bir evlilik veya aile terapistiyle konuşarak ilişkide yaşanan sorunlarda kendi rolünüzü görebilir, çatışmayı çözümlenme ve ilişkiyi geliştirmede sizin neler yapabileceğinizi, eşinize nasıl yaklaşacağınızı konusunda bilgilenebilir ve belki onu terapiye ikna konusunda terapistin desteği ve yönlendirmeleriyle başarabilirsiniz. Bazen eşlerden biri danışmanlık almaya başlayıp da kendinde yaptığı değişimlerle ilişkide bir gelişme sağladığında, bu defa eş evliliklerinde yaşanan bu gelişmeyi görüp psikoterapi sürecine güven duymaya başlıyor ve sonradan sürece katılmayı kabul edebilmektedir.